

כל כתבי פרק ששה עשר שבת

קוים.

עין משפט נר מצוה

בב א טושיע מו"מ טי טו
 ספיף א:
 בב ג מיי פיל המלכות
 שבת הלכה ב סמג עשין
 ל טושיע אר"ח טי רב
 ספיף ג:
 בב ג מיי שם הלכה ו סמג
 שם טור שרע אר"ח
 סימן ר"ע ספיף א:
 ביה ד טושיע אר"ח טי מרי
 ספיף ד:
 בב ג מיי פיל שם הל"ח
 וסמג טושיע אר"ח טי
 סימן רפ"ט ספיף ו:
 —————
 לענין רש"י
 פשוטו"ל [פלידשו"ל].
 כסא מתקפל.

עבידנא יומא טבא לרבנן. לתלמידים. ראש ישיבה היה: סייסי לוי. ישולם שכרי: דני אסי לורבא מרבנן נר'. שמיצת תלמידי חכמים עלי: **דלא מוינגא רישא אבי סויא.** איני מניח ראשי על הכר: כמה דלא מהפינגא ליה זוכופיה. עד שארצה אס יש דבצרו לזכותו: **מפעטף.** צבגדים נאים: **זואי לנה.** הכי קרי ליה לשצימת שבת מתוך חציבות: עטיי. רקיקין טחין פניהן צשומן אליה או צשמן: **מי עדיפא לן מניה.** כלום אתה חשבו לנו מן השבת לכבוד שבת הכנוסם ולא היינו יודעים שצבא: **מפליטר טבח.** לטעום צשבת מן המזבח: **איספירי.** סלעים. איספירי פשיטו סלעי מדניה והן א' מנח' כסלע זורי והיינו חלי **דינר:** ומשלים לנו **אזינוורא דדשא.** לפני צואס להציא לו הבשר היה מומן להן מעותיהן על פתחן ואומר להן אשור הייא המאשרו והתחזקו מהר צאומנותיכם למחר ולחזור ולמכור ולהתעסק צצרכי שבת. ולי נראה ומשלים לנו **אזינוורא דדשא** כשהיה מציא ראשונה היה נותנה לשמשין המכניסם סעודתו על פתח ביתו ולא היה נכנס אלף ממנה לחזור ולהציא אחרת ואמר להן לשמשין אשור הייא המאשרו מהר להכין את זו צעוד שאלך להציא את זו: **אספקא דשינא.** פסטרו"ל של שן שחשוב היה ועשיר: **ומושיף נורא.** נופח משס נורא לכבוד השבת. ורבינו לוי גרס אתכתקא דשאגא מדנה: **לנשי גונדא.** כלי שסור להודיע צשיום אינו כדי להתנהג צחשיבות מלהתעסק צצשילי שבת ולא יטנף צגדיו צצישול קדירות: **דמנא דבי רבי שמעאל כו'. דבישול קדירה** מטנף צגדים: **מחרין רישא.** אס היה שס ראש צהמה לחרוץ מחרכו הוא צעלמו: **פריס.** לשון פרומיס ט' מתתך: **מלסס אסוי.** מלית האור צעלים דקיס: **מקסף ועייל מקסף ונפיף.** צע"ש יולא ונכנס להציא תמיד משואות כלי תשמיש וצגדי מופש ומגדים כאלס שמקבל את רבו צציתו ומראה לו שהוא חשוב עליו וחרד לכבודו לנרות ולהצנות צצצילו: **מוקר שצי.** מכבד צצמות: **אמרי ליה כלדאי.** להאי נכרי: **לנדאי.** מוויס צצוכביס: **אכיל להו.** סופס ליפול צידו: **אופסה צפיניי.** עשה לו כובע של לבד וצצלו צצצמות של זהב וקבע צו מרגליות וקבע את זו עמהס: **סיניי.** כובע. ורבינו הלוי גרס צצדיייה ססודרו ורלסון הגון לי והוא לשון ר' יצחק צצ"ר יהודה: **תריסר עילויסי דינירי.** עליות מללות דיניי זהב. * וגומא צעלמא הוא כלומר הון עתק מאל כף פירש רבינו הלוי וכן צכל מקום כגון תליסר גמלי ספיקי טריפטא (חולין דף טז:): וכן תליסר טבחא לעילי: **צמה סן וסין.** לעושר גדול כוה: **לס' ארין.** לזין אנו רשזין ליהנות עד שצבך שמו צצצרת הלחס: **והארין נסן לבני אדם.** ע"י מתנתו נהנינו הטובה הזאת: **מחי דכסי ולקדוש ס' מכוזב.** מדכתיב וקראת לשבת עונג מכלל דלקדוש ס'

(א) [מכות קה: א] (ב) צ"ק (ג) ע"ש, (ד) י"ח מעילי (ה) [חולין ק"א]. (ו) [ג' דמיו וקראת לשבת עונג רבי אלעזר ורבי יוחנן חולין ק"א]. (ז) פ"י מהר ורבי סוף עמוד זה, (ח) לעיל קיד, (י) [ומא כג: א] (י) קדושין מא, (ט) מעניט ט, (י) נשי תוספות ברכות לה: ד"ה כחן, (ס) ע"י מוס' שם, (ס) [ויקרא יג, א] (מ) [ע"ש מוס' צ"ב קג: ד"ה עילמא].

תורה אור השלם

- 1 עשר העשר את כל תבואת ארץ ורעך היציא הקדוה שנה שנה: ובריש יד כב וקראת לממור לזין הארץ ומלאה תבל וישבי בה: תהלים כד
- 2 וקראת נתן לבני אדם: תהלים קטו טז
- 3 אס תשיב משבת רגלך עשות וקציר ביום קדוש וקראת לשבת ענג לקדוש יי מקבר ודברנו מעשות ודברין מקבוא הפצף דבר דבר: ישעיהו נה יג

הגהות הב"ח

(א) גמ' לא מוינגא רישא אבי: (ב) שם לנשי מאני צעלמא:

גליון הש"ס

גמ' אשור הייא גיטין דף ע"א: רש"י ד"ה תליסר עילמא דיניי וכו' וגומא בעלמא. ע"י ברכות דף כ ע"א צמס' ד"ה תליסר ממינמא:

רבינו חננאל

ורבנן הני דעבדי צרכי שבת בנפשיהו, כגון ר' אבהו דהוה יתיב אתכתקא דשינו ומשיף נורא, ורב חנן דשגר תנורא, ורב הונא גדיל פתילתא, ורב חסדא מדליק שרגי, ורב פפא פריס סילקא, ורב ורב יוסף צחיה צבי. כוליה כרמפרש בגמרא בריש האי ש מקדש שקיום המצוה באדם עצמו טפי עדיף ויותר ממשלוהו. וכבר, שמשנה זמן סעודתו בהקדמה או באחרו.

בתלריסר עייתא דינירי. אומר ר"ת דעילמא שם כליא^א הוא צדאמרינן צריס כילד מעצדין (עירובין דף גג: א) עלת נקפת צצדה^ב: **רב אמר להקדים ושמואל אמר לאחור.** ולא פליגי אלף רב איירי צצרכו לאחר ושמואל איירי צצרכו להקדים כדלמרינן צצמון: ומנא

עבידנא יומא טבא לרבנן אמר רבא *תיתי לי דכי אתא צורבא מרבנן לקמאי לדינא לא מוינגא (ס) רישא אבי סדיא כמה דלא מהפינגא בזכותי' אמר מר בר רב אשי פסילנא ליה לצורבא מרבנן לדינא מ"ט^א דחביב עלי כגופאי ואין אדם רואה חובה לעצמו^ב כרבי חנינא מיעטף וקאי אפניא דמעלי' שבתא אמר בואו ונצא לקראת שבת המלכה רבי ינאי לבייש מאניה

(א) (ב) מעלי' שבת ואמר בואי בלה בואי בלה: רבה בר רב הונא איקלע לבי רבה בר רב נחמן קריבו ליה תלת סאוי טחיי א"ל מי הוה ידעיתון דאתינא אמרו ליה מי עדיפת לן מינה^א רבי אבא זבן בתלריסר אסתירי פשיטי בישראל מתלריסר טבחי ומשלים להו אצינורא דדשא ואמר להו *אשור^ב הייא אשור הייא ר' אבהו הוה יתיב אתכתקא דשינא ומושיף נורא רב ענג לבייש גונדא^א דתנא דבי רבי ישמעאל בגדים שבישל בהן קדירה לרבו אל ימווג בהן כוס לרבו^ב רב ספרא מחרין רישא רבא מלח שיבוטא רב הונא מדליק שרגי רב פפא גדיל פתילתא רב חסדא פריס סילקא רבה ורב יוסף מצלחי ציבי ר' זירא מצתת צתותי רב נחמן בר יצחק מכתף ועייל מכתף ונפיף אמר אילו מקלעין לי ר' אמי ור' אסי מי לא מכתפינא קמיהו ואיכא דאמרי ר' אמי ורבי אסי מכתפי ועיילי מכתפי ונפקי אמרי אילו איקלע לן רבי יוחנן מי לא מכתפינן קמיה יוסף מוקיר שבי הוה ההוא נכרי בשבבותיה דהוה נפישו נכסיה טובא אמרי ליה כלדאי כוליהו נכסי יוסף מוקר שבי אכיל להו אול זבנינהו לכולהו ניכסי זבן בהו מרגניתא אותבה כסייניה בהדי דקא עבר מברא אפרחיה זיקא שדיייה במיא בלעיה כוורא אסקוה אייתוה אפניא דמעלי' שבתא אמרי מאן זבין כי השתא אמרי להו זילו אמטיווהו לגבי יוסף מוקר שבי דרגיל דובין אמטיווה ניהליה זבניה קרעיה אשכח ביה מרגניתא זבניה בתלריסר עילייתא דינירי דדהבא פגע ביה ההוא סבא אמר מאן דיויף שבתא פרעיה שבתא בעא מיניה רבי מר' ישמעאל ברבי יוסי עשירים שבא"י כמה הן זוכין א"ל בשביל שמעשרין שנאמר יעשר תעשר^א עשר בשביל שתתעשר שבבבל כמה הן זוכין א"ל בשביל שמכבדין את התורה ושמשאר ארצות כמה הן זוכין א"ל בשביל שמכבדין את השבת דאמר רבי חייא בר אבא פעם אחת נתארחתי אצל בעל הבית בלודקיא והביאו לפניו שלחן של זהב משוי ששה עשר בני אדם ושש עשרה שלשלאות של כסף קבועות בו וקערות וכוסות וקיתונות וצלוחות קבועות בו ועליו כל מיני מאכל וכל מיני מגדים ובשמים^א וכשמניחים אותו אומרים^ב לה' הארץ ומלוואה וגו'^א וכשמסלקין אותו אומרים^ב השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם אמרתי לו בני כמה זכית לכך אמר לי קצב הייתי ומכל בהמה שהייתה נאה אמרתי לו בני תהא לשבת אמרתי לו [אשריך שזכית] וברוך המקום שזיכך לכך א"ל קיסר לרבי יהושע בן חנניא מפני מה תבשיל של שבת ריחו נודף אמר לו תבלין אחד יש לנו ושבת שמו שאנו מטילין לתוכו וריחו נודף אמר לו הן לנו דימנו אמר לו כל המשמר את השבת מועיל לו ושאינו משמר את השבת אינו מועיל לו א"ל ריש גלותא לרב המנוגא מאי דכתיב^א ולקדוש ה' מכוזב א"ל יזה יוה"כ שאין בו לא אכילה ולא שתיה אמרה תורה כבדהו בכסות נקיה וכבדתו רב אמר להקדים ושמואל אמר לאחר אמרו ליה בני רב פפא בר אבא לרב פפא כגון אגן דשכיח לן בישרא וחמרא כל יומא במאי נישנייה אמר להו אי רגיליתו לאקדומו אחרוה אי רגיליתו לאחרוה אקדמוה רב ששת בקיטא מותיב להו לרבנן היכא דמטיא שימשא בסייתא מותיב להו לרבנן היכא דמטיא טולא כי היכי דליקומו הייא ר' זירא

מהדר

לאו אשבת קאי: **וכדוסו.** אשבת מהדר לאי ציוה"כ הא כתיב ציה מכוזב: **לקדים.** זמן סעודת שבת לזמן סעודת חול וזהו כבודו: **לאחר.** וזהו כבודו שהוא מתאווה לאכול: **צמאי נשניי.** צמאי נשניוהו משאר ימים: **אי רגיליתו לאקדומו.** סעודתכם צצק אחרוה: **רב ששם.** סגי נהור היה ואינו רואה עד האכילה וכשהיה דורש צצבת מושיץ התלמידים צצמקום שצמגי שם התמה לעת האולכ כדי שילטעו וימהרו לקום: **דמטי טולא.** שילטעו. **הייל.** מהר: **מהדר**

מוסף רש"י

ואין אדם רואה חובה לעצמו. לזן דעמו מתקרב לזד החובס לזיב את עלמו ופילו ממכין לזין אמת (בבבבות ק"ה). בואו ונצא לקראת שבת המלכה. כלסס המתקבל פני מלך (ב"ב גכ.). תלת סאוי טחי. שלס סאין פת נקיס עטוין צצמון ורנסי. יוס השפת היה (חולין ק"א). אל ימווג בהן כוס לרבו. לפי צצמטעט ומללללו צצצול קדיסה יומא כג. ועי' לעיל ק"ד. מחרין רישא. לכבוד שבת (קדושין טז.). שיבוטא. זג (טס.).

מוסף תוספות

א. קטן. מ"י הר"ן.
 ב. שוואבין בו בין ושמך.
 ג. מוס' צ"ב קג: ד"ה עילמא.
 ד. מן הכר. מוס' עירובין גג: ד"ה עלת. (פ"י אחר): מן החבית. מ"י הר"ן ג. גבי אמתא דהוה משתעיא בלשון חכמה, ואמרה הכי. מוס' הל"ט.